

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2Csp/55/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121361939
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krochtová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2022:6121361939.3

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Katarínou Krochtovou v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, zast. JUDr. Oskar Chnápko, advokát so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanému G. V., O.. XX.XX.XXXX, L.. T. XX, XXX XX V., o zaplatenie sumy 1.834,29 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.229,90 Eur spolu s 5,00 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 287,57 Eur od 25.09.2018 do zaplatenia, zo sumy 291,28 Eur od 24.10.2018 do zaplatenia, zo sumy 247,18 Eur od 24.11.2018 do zaplatenia, zo sumy 203,93 Eur od 28.12.2018 do zaplatenia a zo sumy 199,94 Eur od 24.01.2019 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 34,10 %, o ktorých výške rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 20.05.2021 a tunajšiemu súdu postúpenou dňa 28.07.2021 domáhal, aby súd žalovanému uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 1.289,46 Eur s prísl. titulom istiny a sumu 544,83 Eur titulom zmluvnej pokuty. Tiež si uplatnil nárok na náhradu trov konania.

2. V žalobe dôvodil tým, že Zmluvou o postúpení pohľadávok uzavretou medzi postupcom Slovak Telekom, a.s., so sídlom Bajkalská 28, Bratislava, IČO: 35 763 469, a žalobcom ako postupníkom došlo dňa 03.12.2020 k postúpeniu pohľadávky aj voči žalovanému, ktorá je v prílohe vedená pod referenčným číslom 2560771501. Ďalej uviedol, že právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným Zmluvu o poskytovaní verejných služieb v znení Dodatku, na základe ktorej bol žalovanému aktivovaný program služieb. Na základe toho právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému služby podľa uzavretej zmluvy, na základe čoho mu vystavil tieto faktúry: faktúra zo dňa 08.09.2018 uvedená pod VS 8217146366 vo výške 292,56 Eur splatná dňa 24.09.2018, faktúra zo dňa 08.10.2018 uvedená pod VS 8219130521 vo výške 296,27 Eur splatná dňa 23.10.2018, faktúra zo dňa 08.11.2018 uvedená pod VS 8221130930 vo výške 271,97 Eur splatná dňa 23.11.2018, faktúra zo dňa 08.12.2018 uvedená pod VS 8223152372 vo výške 208,92 Eur splatná dňa 27.12.2018 a faktúra zo dňa 08.01.2019 uvedená pod VS 8225194462 vo výške 219,74 Eur splatná dňa 23.01.2019. Žalovaný aj napriek opakovaným upomienkam dlžné sumy neuhradil. S plnením peňažného dlhu sa dostal do omeškania, a preto si žalobca uplatňuje aj zákonný úrok z omeškania z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po splatnosti tej-ktorej faktúry. Žalobca si uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 544,83 Eur, ktorá

je vypočítaná ako základ ZP - (počet dní uplynutých z doby viazanosti/celkový počet dní viazanosti x základ ZP).

3. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril. Žaloba s prílohami mu bola doručená dňa 24.11.2021.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na dňa 15.02.2021. Na pojednávaní nebol prítomný žalobca, ani jeho právny zástupca, pričom obaja svoju neúčast' vopred ospravedlnili a súhlasili, aby sa konalo v ich neprítomnosti. Na pojednávaní nebol prítomný žalovaný. Na tomto pojednávaní súd vyhlásil rozsudok vo veci samej.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom žaloby, jej prílohami, a to Zmluvou o poskytovaní verejných služieb zo dňa 11.10.2017, dodatkami k zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 09.02.2018 a zo dňa 13.06.2018, faktúrami, odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 26.08.2019, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 17.12.2020, výzvou na zaplatenie - predžalobná výzva zo dňa 17.03.2021, platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 22Up/596/2021 zo dňa 14.06.2021, lustráciami žalovaného, postúpením veci tunajšiemu súdu a ďalšími s vecou súvisiacimi listinnými dôkazmi.

6. Súd zistil, že právny predchodca žalobcu - Slovak Telekom, a.s. a žalovaný uzavreli dňa 11.10.2017 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej právny predchodca žalobcu sa zaviazal poskytovať žalovanému program služieb „Mobilný internet L“, s dobou viazanosti 24 mesiacov, súčtom všetkých zliav zo štandardných poplatkov za služby v sume 100,00 Eur, neakciovou maloobchodnou cenou za KZ/dátové zariadenie v sume 49,00 Eur, akciovou kúpnu cenou za KZ/dátové zariadenie v sume 19,99 Eur, neakciovou maloobchodnou cenou za KZ/dátové zariadenie v sume 349,00 Eur, akciovou kúpnu cenou za KZ/dátové zariadenie v sume 19,00 Eur a základom zmluvnej pokuty - počiatočná suma, ktorá bude klesať v sume 459,00 Eur. Uvedené údaje boli obsiahnuté v Tabuľke č. 1 zmluvy. Dojednanie o zmluvnej pokute obsahoval bod 7) zmluvy a znelo tak, že právny predchodca žalobcu a žalovaný sa dohodli, že porušením záväzku viazanosti vznikne podniku voči účastníkovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty. Zmluvná pokuta okrem sankčnej a prevenčnej funkcie predstavuje aj paušalizovanú náhradu škody spôsobenú podniku porušením záväzku viazanosti. Paušalizovaná náhrada škody podľa predchádzajúcej vety pozostáva z celkovej sumy zľavy zo štandardných poplatkov za služby (vrátane doplnkových služieb) a/alebo z neakciovej ceny KZ poskytnutej účastníkovi na základe tejto zmluvy ako benefitu za prevzatie záväzku viazanosti. Celková suma zľavy poskytnutej účastníkovi za prevzatie záväzku viazanosti na základe tejto zmluvy je uvedená v tabuľke č. 1. Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty bude vypočítaná ku dňu porušenia záväzku viazanosti podľa nižšie uvedeného vzorca, ktorý vyjadruje denné klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dňa porušenia záväzku viazanosti podľa tejto zmluvy. Vyúčtovaná suma zmluvnej pokuty = (základ zmluvnej pokuty/celkový počet dní doby viazanosti) x počet dní zostávajúcich do konca viazanosti.

7. Dňa 09.02.2018 strany uzavreli Dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb s programom služieb „Happy XL“, dobou viazanosti 26 mesiacov, akciovou kúpnu cenou za KZ/Dátové zariadenie v sume 1,00 Eur, súčtom všetkých zliav zo štandardných poplatkov za služby v sume 50,00 Eur a dojednaním o zmluvnej pokute vo výške 50,00 Eur vypočítanej ako základ zmluvnej pokuty - počiatočná suma, ktorá bude klesať. Uvedené údaje boli obsiahnuté v Tabuľke č. 1 tohto dodatku. Dojednanie o zmluvnej pokute v bode 5) bolo totožného charakteru ako je uvedené v bode 6. odôvodnenia tohto rozsudku.

8. Dňa 13.06.2018 strany uzavreli Dodatok k zmluve o poskytovaní verejných služieb s programom služieb „Mobilný internet L“, dobou viazanosti 24 mesiacov, súčtom všetkých zliav zo štandardných poplatkov za služby v sume 150,00 Eur a dojednaním o zmluvnej pokute vo výške 150,00 Eur vypočítanej ako základ zmluvnej pokuty - počiatočná suma, ktorá bude klesať. Uvedené údaje boli obsiahnuté v Tabuľke č. 1 tohto dodatku. Dojednanie o zmluvnej pokute v bode 5) bolo totožného charakteru ako je uvedené v bode 6. a 7. odôvodnenia tohto rozsudku.

9. Právny predchodca žalobcu vystavil žalovanému za poskytnuté služby nasledujúce faktúry: faktúra zo dňa 08.09.2018 uvedená pod VS 8217146366 vo výške 292,56 Eur splatná dňa 24.09.2018, ktorou si žalobca uplatnil cenu za poskytnuté služby, ale aj sumu 4,99 Eur titulom upomienky oneskorenej

platby, faktúra zo dňa 08.10.2018 uvedená pod VS 8219130521 vo výške 296,27 Eur splatná dňa 23.10.2018, ktorou si žalobca uplatnil cenu za poskytnuté služby, ale aj sumu 4,99 Eur titulom upomienky oneskorenej platby, faktúra zo dňa 08.11.2018 uvedená pod VS 8221130930 vo výške 271,97 Eur splatná dňa 23.11.2018, ktorou si žalobca uplatnil cenu za poskytnuté služby, ale aj sumu 4,99 Eur titulom upomienky oneskorenej platby a sumu 19,80 Eur titulom nákladov vymáhania - upomienka, faktúra zo dňa 08.12.2018 uvedená pod VS 8223152372 vo výške 208,92 Eur splatná dňa 27.12.2018, ktorou si žalobca uplatnil cenu za poskytnuté služby, ale aj sumu 4,99 Eur titulom nákladov vymáhania - upomienka, faktúra zo dňa 08.01.2019 uvedená pod VS 8225194462 vo výške 219,74 Eur splatná dňa 23.01.2019, ktorou si žalobca uplatnil cenu za poskytnuté služby, ale aj sumu 19,80 Eur titulom nákladov vymáhania.

10. Súd zistil, že žalobca si voči žalovanému uplatnil aj sumu 544,83 Eur titulom zmluvnej pokuty, a to na základe faktúry VS 8239798390 zo dňa 08.08.2019, splatnej dňa 23.08.2019.

11. Listom nazvaným Odstúpenie od zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 26.08.2019 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že z dôvodu nezaplatenia ceny za poskytnuté služby ani do 45 dní po dni splatnosti, odstupuje od zmluvy s účinnosťou od 15.06.2019. Zároveň bol žalovaný vyzvaný k zaplateniu dlžnej sumy 1.834,29 Eur čo najskôr a tiež bol upozornený na to, že ak bude v omeškaní dlhšie ako 90 dní, môže spoločnosť Slovak Telekom postúpiť svoju pohľadávku inej osobe aj bez jeho súhlasu.

12. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 17.12.2020 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že na žalobcu postúpil pohľadávku v celkovej výške 1.834,29 Eur pod variabilným symbolom 2560771501. Pohľadávka prešla do vlastníctva žalobcu k 03.12.2020.

13. Výzvou na zaplatenie -predžalobná upomienka zo dňa 17.03.2021 žalobca vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy 1.977,81 Eur v lehote 5 dní od doručenia výzvy.

14. Podľa § 524 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

15. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „zákon č. 351/2011 Z. z.“), zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

16. Podľa § 43 ods. 12 zákona č. 351/2011 Z. z. účastník je povinný a) používať verejnú službu v súlade s týmto zákonom a so zmluvou o poskytovaní verejných služieb, b) platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb, a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry, c) používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavky osobitných predpisov.

17. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 4 písm. k) a ods. 5 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

20. Podľa § 544 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

21. Na základe oznámenia o postúpení pohľadávky zo dňa 17.12.2020 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že postúpil na žalobcu pohľadávku v celkovej výške 1.834,29 Eur, a to na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 30.11.2020 s tým, že k 03.12.2020 prešli všetky práva s tým spojené do vlastníctva žalobcu. Tým mal súd preukázanú aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu.

22. Súd konštatuje, že vzťah právneho predchodcu žalobcu a žalovaného je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu). Z tohto dôvodu vyvstáva potreba prednostnej aplikácie spotrebiteľského práva.

23. Z vykonaného dokazovania, ako aj zo zistenia, že medzi stranami neboli sporné žiadne tvrdenia, súd mal za dostatočne preukázané, že medzi Slovak Telekom, a.s., a žalovaným došlo k uzavretiu zmluvy o poskytovaní verejných služieb v znení dodatkov, na základe čoho právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému služby a ten sa zaviazal platiť cenu za poskytnuté služby. Na základe toho súd žalobe v časti zaplataenia ceny za dodané služby v celkovej sume 1.229,90 Eur vyhovel, pretože žalovaný ako účastník mal povinnosť zaplatiť cenu služieb. Na základe toho súd žalobcovi priznal nárok na zaplataenie ceny poskytnutých služieb, a to z faktúry VS 8217146366 sumu vo výške 287,57 Eur, z faktúry VS sumu vo výške 291,28 Eur, z faktúry VS 8221130930 sumu vo výške 247,18 Eur, z faktúry VS 8223152372 sumu vo výške 203,93 Eur, z faktúry VS 8225194462 sumu vo výške 199,94 Eur.

24. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

25. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

26. V súlade s § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie č. 87/1995 Z. z.“), výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

27. Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplataením svojho záväzku v celkovej sume 1.229,90 Eur, a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania z tejto sumy. Keďže splatnosť jednotlivých súm tvoriacich spolu priznaný nárok majú odlišnú splatnosť, súd priznal žalobcovi úrok z omeškania

v sadzbe 5,00 % ročne zo sumy 287,57 Eur od 25.09.2018 do zaplattenia, zo sumy 291,28 Eur od 24.10.2018 do zaplattenia, zo sumy 247,18 Eur od 24.11.2018 do zaplattenia, zo sumy 203,93 Eur od 28.12.2018 do zaplattenia a zo sumy 199,94 Eur od 24.01.2019 do zaplattenia. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

28. Súd nepriznal žalobcovi nárok na zaplattenie poplatkov za upomienky oneskorenej platby, ktoré účtoval 4 x v sume 4,99 Eur a poplatkov titulom nákladov vymáhania, ktoré účtoval 2 x v sume 19,80 Eur.

29. K nárokom žalobcu o zaplattenie poplatkov za upomienky oneskorenej platby súd uvádza, že uplatnenie týchto nárokov hodnotí ako snahu dodávateľa - žalobcu sledovať výsostne svoje záujmy v podobe účtovania ďalšej sankcie pre prípad omeškania spotrebiteľa (popri zákonom úroku z omeškania). Nebolo preukázané, aby žalobca poskytoval za účtovanie tohto poplatku žalovanému ako spotrebiteľovi nejaké reálne plnenie, ktoré by ho primálo k dodržiavaniu zmluvných povinností. Uplatňovanie uvedeného poplatku je tak možné považovať za neprijateľnú podmienku, a to aj s ohľadom na výšku tohto poplatku s poukazom na dlžnú sumu, ktorú žalovaný titulom poskytnutých služieb neuhradil a ktorou sa dostal do omeškania. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajinského súdu v Brandenbure (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné. Okrem toho žalobca do konania nepredložil žiaden dôkaz o existencii a zaslaní takejto upomienky žalovanému.

30. Žalobca si uplatnil aj nárok na zaplattenie poplatkov titulom nákladov vymáhania, avšak netvrdil a nepreukázal, ktoré konkrétne náklady boli zahrnuté v uvedenom poplatku.

31. Súd zamietol aj žalobu v časti o zaplattenie zmluvnej pokuty v sume 544,83 Eur.

32. Súd zastáva názor, že právna úprava v § 544 Občianskeho zákonníka umožňuje účastníkom pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti dojednať si zmluvnú pokutu. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím prostriedkom a vyjadruje peňažnú sumu, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi, ak poruší svoju zmluvnú povinnosť. Podstatnou náležitosťou dohody o zmluvnej pokute je určenie jej výšky alebo spôsobu jej určenia. Výška zmluvnej pokuty nie je zákonom limitovaná, avšak nemôže byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občiansko-právnych vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

33. Zmluva o poskytovaní verejných služieb a tiež dodatok, ktorého obsahovou súčasťou je aj dojednanie o zmluvnej pokute, sú ako typové zmluvy uzatvárané vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy a dodatkov, a teda i dojednanie o zmluvnej pokute podstatným spôsobom neovplyvňuje, a preto sa nejedná o individuálne dojednané zmluvné ustanovenie. Právny predchodca žalobcu ako dodávateľ zmluvnú pokutu so žalovaným ako spotrebiteľom osobitne nevyjednal, pretože zmluvná pokuta bola dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách a žalobca menil len výšku zmluvnej pokuty. Základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

34. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí č. k. IV.ÚS 55/2011-19 zo dňa 24.2.2011 judikoval, že pokiaľ je zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória a prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.

35. Už pri samotnom uzatváraní zmluvy je prísnejšie, resp. výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ, čo spôsobuje nerovnováhu v povinnostiach oboch účastníkov.

36. Zmluvná pokuta dojednaná v zmluve zohľadňuje časový aspekt porušenia záväzku viazanosti vyjadrujúci denné klesanie základu zmluvnej pokuty počas plynutia doby viazanosti až do dňa porušenia

záväzku viazanosti. Tu je však potrebné pripomenúť, že pri oneskorenej úhrade peňažného plnenia nemôže ostať bez povšimnutia výška pohľadávky vzniknutej porušením záväzku. Nezaplatením ceny sa rozumie neuhradenie ceny poskytnutých služieb v plnej výške. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ si svoj záväzok nesplní len v nepatrnom rozsahu napr. z vyúčtovanej sumy neuhradí 1,00 Eur. Zmluvná pokuta dojednaná pre prípad nezaplatenia ceny za poskytnuté služby, výšku pohľadávky takto vzniknutej vôbec nezohľadňuje. Dojednanie zmluvnej pokuty nezohľadňujúce výšku pohľadávky vzniknutej porušením záväzku a viažúce sa iba na moment porušenia povinnosti predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko výrazne znevýhodňuje spotrebiteľa a dodávateľovi umožňuje uplatniť si voči spotrebiteľovi zmluvnú pokutu v neprimeranej výške.

37. Súd má zato, že sankcia spočívajúca v regresívnej zmluvnej pokute vždy musí zodpovedať nielen času a rozsahu porušenej povinnosti, ale aj charakteru porušenia povinnosti a závažnosti porušenej povinnosti a zároveň sa odvíjať aj od skutočnej a reálnej ujmy, ktorá porušením povinnosti vznikne. Sankcia dohodnutá počas celej platnosti zmluvy a jej hrozba nesmie byť v žiadnom jej štádiu zjavne neprimeraná a prípadným nárokom na sankciu nemôže vzniknúť bezdôvodné obohatenie.

38. Vychádzajúc z uvedeného súd posúdil zmluvné dojednanie obsiahnuté v zmluve a dodatkoch k zmluve o poskytovaní verejných služieb, ktorého obsahom je dojednanie zmluvnej pokuty, ako neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. To spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Preto neprichádza do úvahy ani aplikácia § 545a Občianskeho zákonníka, v ktorom je upravené moderačné právo súdu týkajúce sa zníženia neprimerane vysokej zmluvnej pokuty.

39. V súvislosti s vysloveným názorom súd poukazuje na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov v obdobných veciach, keď súdy konštatovali neprijateľnosť zmluvnej pokuty v zmluvách, či dodatkoch k zmluvám o pripojení, a to aj vo vzťahu k regresívnej zmluvnej pokute (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/103/2015, 21Co/99/2015, 7Co/36/2015, 6Co/105/2019, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/199/2017 a podobne). Súd nevidí dôvod na odklon od uvedeného právneho názoru. Z tohto dôvodu súd nárok žalobcu na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 544,83 Eur zamietol.

40. O trovách konania v danej veci súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie sumy 1.834,29 Eur s prísl. a súd mu priznal sumu 1.229,90 Eur s prísl., čo v konečnom dôsledku znamená, že žalobca mal v spore väčší úspech (67,05 %), pričom po odrátaní jeho neúspechu v spore v rozsahu 32,95 % od jeho úspechu, súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34,10 %.

41. O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. Súd zároveň v otázke náhrady trov konania v danej veci nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali potrebu aplikácie § 257 Civilného sporového poriadku, podľa ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Vykonaným dokazovaním nemal súd preukázané žiadne skutočnosti, ktoré by opodstatňovali odklon od zásady zodpovednosti za výsledok v spore. Žalovaný žiadne dôkazy v naznačenom smere neprodukoval.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať odvolanie strana, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 C.s.p.). Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na Okresnom súde Bardejov. Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v uvedenej lehote podané na príslušnom odvolacom súde (§ 362 ods. 1, 2 C.s.p.).

V odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) je treba uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolať možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.). Odvolanie len proti odôvodneniu rozsudku nie je prípustné (§ 358 C.s.p.).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 C.s.p.).

Ak podá ten, kto je na to oprávnený, včas odvolať, nenadobúda rozhodnutie právoplatnosť, dokiaľ o odvolaní právoplatne nerozhodne odvolací súd. Ak sa rozhodlo o niekoľkých právach so samostatným skutkovým základom alebo ak sa rozhodnutie týka niekoľkých subjektov a ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76 a odvolanie sa výslovne vzťahuje len na niektoré práva alebo na niektoré subjekty, nie je právoplatnosť výroku, ktorý nie je napadnutý, odvolaním dotknutá. To neplatí, ak od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol výslovne dotknutý, alebo ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Právoplatnosť ostatných výrokov nie je dotknutá ani vtedy, ak odvolanie smeruje len proti výroku o trovách konania, o príslušenstve pohľadávky, o jej splatnosti alebo o predbežnej vykonateľnosti (§ 367 C.s.p.).

Dokiaľ o odvolaní nebolo rozhodnuté, možno ho vziať späť. Ak odvolateľ vzal odvolanie späť, nemôže ho podať znova. Ak odvolateľ vezme odvolanie späť, právoplatnosť napadnutého rozhodnutia nastane, ako keby k podaniu odvolania nedošlo. Lehoty, ktoré majú plynúť od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, plynú v takom prípade od právoplatnosti uznesenia o zastavení odvolacieho konania. Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté, vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví. Ak sa odvolanie vzalo späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 369 C.s.p.).

Ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, použijú sa ustanovenia predchádzajúcich odsekov primerane (§ 370 C.s.p.).

Žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť (§ 371 C.s.p.). V odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou (§ 372 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.